BAHÇEŞEHİR UNIVERSITY

Faculty of Economics, Administrative and Social Sciences

BAU Interdisciplinary Regional Studies Conference

2026

MIDDLE EAST

BOOK OF ABSTRACTS

May 7 – 8, 2026

Bahçeşehir University · South Campus

Beşiktaş, Istanbul · Türkiye

PUBLICATION INFORMATION

CONFERENCE TITLE

BAU Interdisciplinary Regional Studies Conference 2026: Middle East

Book of Abstracts

ORGANIZED BY

Bahçeşehir University

Faculty of Economics, Administrative and Social Sciences (FEASS)

DATE & VENUE

May 7-8, 2026

Bahçeşehir University, South Campus

Beşiktaş, Istanbul, Türkiye

PUBLICATION DETAILS

Publication Year: 2026

Language: English / Türkçe

◆

TABLE OF CONTENTS

İçindekiler

Publication Information 2

Committees 5

Organizing Committee 5
Advisory Board 5
Scientific Committee 6

Conference Program 8

May 7, 2026 — Day One 8
May 8, 2026 — Day Two 10

Abstracts 11

TR-1 · Toplumsal Hafıza, Kimlik & Tarihsel Dönüşüm

Çoklu Yerinden Edilmelerin Hafızası: Suriyeli Çerkeslerde Kuşaklararası Hafıza Aktarımı — *Janset Demircan* 12
Göçle Kurulan Toplum: İsrail'de Nüfus Hareketlerinin Sınıf ve Kimlik Üzerinden Okunması — *Sultan Serter* 13
Devrimci Meşruiyet ve İktidarın Dönüşümü: Ahmed Şara ve Ruhullah Humeyni Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz — *Şahnur Ece Köksal* 14
Koloni ve Protektora Arasında: Fransız Kadın Basınında Kuzey Afrikalı Kadının Temsili (1900–1930) — *Zeynep Ceylan Şahin* 15

EN-1 · Conflict, Rights & Digital Governance

From Proof to Personhood: Witnessing Economies, Platform Governance, and Grievability Thresholds in Palestine — *Güllü Eldarzade* 17
The Right to a Healthy Environment in the Middle East: Normative Recognition and Practical Constraints — *Najiba Mustafayeva* ... 18
A Sociological Analysis of the Role of Climate Change in the Making of the Syrian Civil War — *Batuhan Yıldız* 18
Algorithmic Power and Digital Authoritarianism: Information Warfare and the Normalization of Manipulated Content in the Middle East — *Seda Gökçe Turan* 19

TR-2 · Çatışma, Ekoloji & Barış

İsrail'in Filistin'deki Eylemlerinin Bir Başka Sonucu: Ekolojik Yıkım — *Ceren Gürseler* 20
Kıbrıs Basınında 6 Gün Savaşı: Bozkurt Gazetesi Örneği — *Ece Yüksel* 20
Din ve Barış İnşası: Irak'ta Şii ve Sünni Dini Otoritelerin Rolü — *Okan Ensari & Hamdullah Baycar* 21
Doğa Tabanlı Çözümler: Ortadoğu'da Yaşanan Su Krizine Sürdürülebilir Çözüm Önerisi — *Hasan Volkan Oral* 22
Siber Caydırıcılık ve Bölgesel Güvenlik İklimindeki Rolü — *Ahmet Naci Ünal* 22

EN-2 · Gulf States: Power, Security & Political Economy

Active Deterrence and Chokepoint Leverage in the Strait of Hormuz: Iran's Naval Strategy and the Energy Market Shock of the 2026 Iran–U.S.–Israel War — *Mehraneh Zare* 23
Gulf States Strategic Autonomy: Emerging Reality or Political Mirage? — *Mariem Kouki* 24
2026 War Against Iran: A Critical Juncture for the Gulf States' Political-Economic Model? — *Marian Karagyozov* 24
Saudi Arabia and United Arab Emirates: Evolving Role in Smart Power — *Nouf Aljassar* 25

TR-3 · Güvenlik, Enerji Jeopolitiği & Bölgesel Dinamikler

Son Yaşanan Çatışmaların Savunma Kaynaklarını Planlamaya Etkisi — *Fahri Erenel & Fatemeh Ayşin Anka* 26
Orta Doğu'da Enerji Kesintileri ve Avrasya Bağlantısının Yeniden Yapılandırılması: Azerbaycan Örneği — *İhsan Alpargın* 26
Doğu Akdeniz'de Güç Mücadelesi ve Kıbrıs'ın Stratejik Konumu — *Büşra Üzehan* 27

EN-3 · History, Society & Regional Dynamics

Labour Market Push–Pull Dynamics: The Case of Indonesian Migrant Workers in Saudi Arabia and the UAE — *Reza Rezeki & Engin Koç* **28**
The Other Antisemitism: From Hatred of Ishmaelites to American Islamophobia — *Alfons H. Teipen* **28**
Establishing Maritime Security and Navigation Safety During the First Gulf War (1990–1991) — *Syrine Kalai* **29**
From Bureaucracy to Ecstasy: The Liminal Death Story of a Mad Scribe in Early Modern Ottoman Thessaloniki — *Zeynep Avcı Uğur* **30**

COMMITTEES

Komiteler

ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Nilüfer Narlı
Prof. Dr. Esra Albayrakoğlu
Assoc. Prof. Dr. Yüksel Alper Ecevit
Dr. Zekeriya Tüzen
Dr. Kadir Temiz
Dr. Deena Saleh Şahin
Dr. Atakan Yılmaz
Dr. Günce Sabah Eryılmaz

ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Özden Zeynep Oktav *(Istanbul Medeniyet University)*
Prof. Dr. Ali Resul Usul *(Istanbul Medipol University)*
Prof. Dr. Mehmet Hüseyin Bilgin *(Istanbul Medeniyet University)*
Assoc. Prof. Dr. Umut Uzer *(Istanbul Technical University)*
Dr. Kadir Temiz *(President, ORSAM)*
Dr. Seçil Yılmaz *(University of Pennsylvania)*
Dr. Tuğba Evrim Maden *(Turkish Water Institute)*
Turan Kışlakçı *(Journalist)*

SCIENTIFIC COMMITTEE

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Alpaslan Akay
Prof. Dr. Esra Albayrakoğlu
Prof. Dr. Mehmet Çelik
Prof. Dr. Yılmaz Esmer
Prof. Dr. Seyfettin Gürsel
Prof. Dr. Nilüfer Narlı
Prof. Dr. Selcen Öner
Prof. Dr. Mine Özaşçılar Öztürk
Prof. Dr. Ulaş Sunata
Prof. Dr. Ali Resul Usul
Prof. Dr. Pınar Melis Yelsalı Parmaksız
Prof. Dr. Hakan Yılmaz
Prof. Dr. Çağlar Yurtseven
Assoc. Prof. Dr. Ayşegül Akdemir
Assoc. Prof. Dr. Damla Bayraktar Aksel
Assoc. Prof. Dr. Yüksel Alper Ecevit
Assoc. Prof. Dr. Derya Gürses Tarbuck
Assoc. Prof. Dr. Rahime Süleymanoğlu Kürüm
Assoc. Prof. Dr. Kaan Öğüt
Assoc. Prof. Dr. Deren Ünalmış
Dr. Burak Doğan
Dr. Bora Erdamar
Dr. Günce Sabah Eryılmaz
Dr. Gökhan Şahin Güneş
Dr. İlhan Zeynep Karakılıç
Dr. Firuze Simay Sezgin
Dr. Deena Saleh Şahin
Dr. Dimitar Asenov Simeonov
Dr. Nuran Feryal Tansuğ
Dr. Kadir Temiz
Dr. Zekeriya Tüzen
Dr. Serkan Yeşilyurt

Dr. Atakan Yılmaz

Dr. Seçil Yılmaz

Dr. Yasemin Ülker

Dr. Levent Aksoy

CONFERENCE PROGRAM

Konferans Programı

MAY 7, 2026 · THURSDAY

10:30 – 11:00 | Welcome Remarks

Conference Hall 2

Prof. Dr. Hümeyra Adıgüzel — Dean, FEASS

Prof. Dr. Esra Hatipoğlu — Rector

11:00 – 12:30 | Keynote Expert Panel

Moderated by Prof. Dr. Esra Albayrakoğlu

- **Prof. Dr. Nilüfer Narlı**
  Climate Change and Gender Equality in the MENA Region
- **Prof. Dr. Ali Resul Usul**
  Not Merely a Chessboard, but a Palimpsest: History, Memory, and Power in the Middle East
- **Dr. Asma Nairi Özen**
  Living Archives of Resistance: Digital Memory, Vernacular Histories, and the Changing Middle East

13:30 – 14:50 | Panel Slot 1

Toplumsal Hafıza, Kimlik & Tarihsel Dönüşüm

Chair: Çağla Gül Yesevi · *Venue:* Conference Hall 2

- **Janset Demircan** *Bahçeşehir University*
  Çoklu Yerinden Edilmelerin Hafızası: Suriyeli Çerkeslerde Kuşaklararası Hafıza Aktarımı Üzerine Teorik Bir Tartışma
- **Sultan Serter** *Işık University*
  Göçle Kurulan Toplum: İsrail'de Nüfus Hareketlerinin Sınıf ve Kimlik Üzerinden Okunması
- **Şahnur Ece Köksal** *Istanbul Bilgi University*
  Devrimci Meşruiyet ve İktidarın Dönüşümü: Ahmed Şara ve Ruhullah Humeyni Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz
- **Zeynep Ceylan Şahin** *Mimar Sinan Fine Arts University*
  Koloni ve Protektora Arasında: Fransız Kadın Basınında Kuzey Afrikalı Kadının Temsili (1900–1930)

Conflict, Rights & Digital Governance

Chair: Nilüfer Narlı · *Venue:* Mini Hall 1

- **Güllü Eldarzade** *Independent Researcher*
  From Proof to Personhood: Witnessing Economies, Platform Governance, and Grievability Thresholds in Palestine
- **Najiba Mustafayeva** *Bahçeşehir University*
  The Right to a Healthy Environment in the Middle East: Normative Recognition and Practical Constraints
- **Batuhan Yıldız** *Bahçeşehir University*

A Sociological Analysis of the Role of Climate Change in the Making of the Syrian Civil War

- **Seda Gökçe Turan** *Bahçeşehir University*

Algorithmic Power and Digital Authoritarianism: Information Warfare and the Normalization of Manipulated Content in the Middle East

15:05 – 16:25 | Panel Slot 2

Çatışma, Ekoloji & Barış

Chair: Yüksel Alper Ecevit · *Venue:* Mini Hall 1

- **Ceren Gürseler** *Nevşehir Hacı Bektaş Veli University*

İsrail'in Filistin'deki Eylemlerinin Bir Başka Sonucu: Ekolojik Yıkım

- **Ece Yüksel** *Cyprus American University*

Kıbrıs Basınında 6 Gün Savaşı: Bozkurt Gazetesi Örneği

- **Okan Ersarı & Hamdullah Baycar** *Karadeniz Technical University*

Din ve Barış İnşası: Irak'ta Şii ve Sünni Dini Otoritelerin Rolü

- **Hasan Volkan Oral** *Istanbul Aydın University*

Doğa Tabanlı Çözümler: Ortadoğu'da Yaşanan Su Krizine Sürdürülebilir Çözüm Önerisi

- **Ahmet Naci Ünal** *Bahçeşehir University*

Siber Caydırıcılık ve Bölgesel Güvenlik İklimindeki Rolü

Gulf States: Power, Security & Political Economy

Chair: Zekeriya Tüzen · *Venue:* Conference Hall 2

- **Mehraneh Zare** *Nişantaşı University*

Active Deterrence and Chokepoint Leverage in the Strait of Hormuz: Iran's Naval Strategy and the Energy Market Shock of the 2026 Iran–U.S.–Israel War

- **Mariem Kouki** *Shanghai International Studies University*

Gulf States Strategic Autonomy: Emerging Reality or Political Mirage?

- **Marian Karagyozov** *Institute of Balkan Studies, Bulgarian Academy of Sciences*

2026 War Against Iran: A Critical Juncture for the Gulf States' Political-Economic Model?

- **Nouf Aljassar** *Kuwait University (Virtual)*

Saudi Arabia and United Arab Emirates: Evolving Role in Smart Power

MAY 8, 2026 · FRIDAY

10:30 – 12:00 | Panel Slot 3

Güvenlik, Enerji Jeopolitiği & Bölgesel Dinamikler

Chair: Günce Sabah Eryılmaz · *Venue:* Meeting Room 1

- **Fahri Erenel & Fatemeh Ayşin Anka** *Istinye University*
  Son Yaşanan Çatışmaların Savunma Kaynaklarını Planlamaya Etkisi
- **İhsan Alpargün** *Istanbul University*
  Orta Doğu'da Enerji Kesintileri ve Avrasya Bağlantısının Yeniden Yapılandırılması: Azerbaycan Örneği
- **Büşra Üzehan** *Independent Researcher*
  Doğu Akdeniz'de Güç Mücadelesi ve Kıbrıs'ın Stratejik Konumu

History, Society & Regional Dynamics

Chair: Hakan Yılmaz · *Venue:* Meeting Room 2

- **Reza Rezeki & Engin Koç** *Bursa Technical University*
  Labour Market Push–Pull Dynamics: The Case of Indonesian Migrant Workers in Saudi Arabia and the UAE
- **Alfons H. Teipen** *Furman University*
  The Other Antisemitism: From Hatred of Ishmaelites to American Islamophobia
- **Syrine Kalai** *Bahçeşehir University*
  Establishing Maritime Security and Navigation Safety During the First Gulf War (1990–1991)
- **Zeynep Avcı Uğur** *University of Crete*
  From Bureaucracy to Ecstasy: The Liminal Death Story of a Mad Scribe in Early Modern Ottoman Thessaloniki

PART II

ABSTRACTS

Özetler

Presentations are organized by panel session.

Sunumlar panel oturumlarına göre düzenlenmiştir.

TR - 1

Toplumsal Hafıza, Kimlik & Tarihsel Dönüşüm

Çoklu Yerinden Edilmelerin Hafızası: Suriyeli Çerkeslerde Kuşaklararası Hafıza Aktarımı Üzerine Teorik Bir Tartışma

Janset Demircan · *Bahçeşehir University*

ABSTRACT

Bu makale, Suriye İç Savaşı sonrasında Türkiye'ye göç etmek zorunda kalan Çerkeslerin göç deneyimini, çoklu yerinden edilme ve toplumsal hafıza çerçevesinde ele almaktadır. Çalışma, göçü yalnızca mekânsal bir hareketlilik olarak değil, kuşaklararası aktarılan tarihsel, kültürel ve travmatik bir süreç olarak kavramsallaştırmaktadır. Bu doğrultuda, Çerkeslerin 1864 Büyük Sürgünü'nden itibaren tekrar eden zorunlu göç deneyimlerinin, bugünkü göç anlatılarında nasıl yeniden kurulduğu ve anlamlandırıldığı tartışılmaktadır.

Makale, saha verisi elde etmeksizin ikincil veri kaynaklarına dayanan nitel bir analiz olarak kurgulanmıştır. Suriyeli Çerkesler üzerine yapılmış akademik çalışmalar, gazeteci röportajları ve Türkiye'de faaliyet gösteren üç Çerkes derneğinin başkanlarıyla yapılan kısa görüşmelerden elde edilen veriler tematik analiz yöntemiyle incelenmiştir. Analiz sonucunda "1864'ün güncele sirayet etmesi (postbellek)", "çoklu yerinden edilme", "postbellek ve travma", "kuşaklararası hafıza aktarımı", "mekânsal hafıza" ve "toplumsal hafıza pratikleri" olmak üzere altı ana tema belirlenmiştir.

Göçlerin sürekliliği ve kuşaklar arası aktarımı, toplumsal hafıza açısından merkezi öneme sahiptir. Toplumsal hafıza kuramları, toplulukların hatırladıkları veya unuttukları olayların grup dinamiklerine, tanıklara, zamana ve mekâna içkin şekillendiğini öne sürer. Halbwachs (2018), toplulukların ortak bir hafızaya sahip olduğunu ve bu hafızanın oluşumu, sürdürülmesi ve unutulmasında belirli toplumsal çerçevelerin etkili olduğunu belirtir. Göç deneyimlerinin travmatik yapısını kuşaklar arası aktarımını açıklayabilecek postbellek kavramı, ikinci ve üçüncü kuşakların doğrudan tanıklık etmedikleri ancak kendilerine güçlü ve çoğu zaman travmatik biçimde aktarılan deneyimlerle kurdukları ilişkiyi tanımlar (Hirsch, 2008).

Çerkesler, çoklu yerinden edilme ve yeniden yerleşme deneyimlerinin iç içe geçtiği bir diaspora topluluğudur. 19. yüzyılda Çarlık Rusyası'nın kolonyal politikaları doğrultusunda, ilk toplu göç deneyimlerini anavatanlarından ayrılarak yaşamışlardır. Çerkeslerin "1864 Büyük Çerkes Sürgünü" olarak adlandırdığı bu olay, topluluğun hafızasında kurucu ve travmatik bir kırılma noktası olmuştur. Osmanlı topraklarında çeşitli bölgelere yerleştirilen Çerkesler, imparatorluk sınırları içinde de göç etmeye zorlanmış ve bir kısmı Suriye'ye yerleşmiştir.

Suriye'ye gelen Çerkeslerin bir kısmı Golan Tepeleri'ne yerleştirilmiştir. 1967'de gerçekleşen Arap-İsrail (Altı Gün) Savaşı'nın ardından Golan Tepeleri'nin işgal edilmesiyle Çerkesler, Suriye'nin iç bölgelerine, Şam'a, Amerika'ya ya da Sovyetler Birliği'ne göç etmek zorunda kalmıştır.

2011'de Suriye İç Savaşı'yla birlikte Çerkesler derinden etkilenmiştir. Bu üçüncü büyük göç dalgası, bu kez Suriye diasporasından Türkiye diasporasına doğru hareketliliğe yol açmıştır. Böylelikle 19. yüzyıldan 21. yüzyıla uzanan bu zorunlu göç, yerinden edilme döngüsü Çerkesler için süreklilik arz eden bir hafıza inşasını beraberinde getirmiştir. Bu çoklu süreç, topluluğun hem yerinden edilmeye hem de yeni yerleşimlerde kurulan toplumsal düzene dair hafızanın oluşmasına zemin hazırlamıştır.

Bulgular, Çerkeslerin göç deneyiminin münferit ve geçici bir olay olarak değil, tarihsel olarak katmanlaşan ve her yeni yerinden edilme ile yeniden anlam kazanan döngüsel bir yapı olarak kurgulandığını göstermektedir. 1864 sürgünü, doğrudan deneyimlenmemiş olmasına rağmen, postbellek yoluyla sonraki kuşakların hafızasında kurucu bir travmatik çerçeve olarak varlığını sürdürmektedir. Ayrıca dernekler, anma törenleri ve kültürel faaliyetler aracılığıyla toplumsal hafızanın kurumsal ve pratik düzeyde yeniden üretildiği görülmektedir.

Bu çalışma, çoklu yerinden edilmenin ve kuşaklararası travmanın göç literatüründe daha merkezî bir kategori olarak ele alınması gerektiğini ileri sürmekte; Suriyeli Çerkeslerin deneyimi üzerinden göç, diaspora ve hafıza arasındaki ilişkiye kuramsal bir katkı sunmaktadır.

Keywords: *Çoklu yerinden edilme, toplumsal hafıza, postbellek, Çerkesler*

❖

Göçle Kurulan Toplum: İsrail'de Nüfus Hareketlerinin Sınıf ve Kimlik Üzerinden Okunması

Sultan Serter · *Işık University*

A B S T R A C T

İsrail'e yönelik göç hareketleri, klasik göç literatüründe ele alındığı biçimiyle yalnızca nüfus transferi ya da iş gücü dolaşımı olarak değil; bizzat toplumsal yapının kurucu bir bileşeni olarak işlev görmüştür. Göç, İsrail bağlamında devlet inşası, kimlik üretimi, sınıfsal tabakalaşma ve mekânsal ayrışma süreçleriyle iç içe geçmiş bir "kurucu süreç"tir. Bu bildiri, İsrail toplumunda göçün demografik bir olgu olmaktan ziyade yapısal bir dönüşüm mekanizması olarak nasıl işlediğini sosyolojik bir perspektiften analiz etmeyi amaçlamaktadır.

1948 sonrası göç dalgaları, yalnızca nüfusu artırmakla kalmamış; aynı zamanda yeni bir toplumsal hiyerarşi üretmiştir. Avrupa kökenli Aşkenaz Yahudiler, kültürel sermaye, eğitim ve kurumsal deneyim avantajları sayesinde devlet bürokrasisi, akademi ve yüksek vasıflı mesleklerde merkezî konumlara yerleşirken; Orta Doğu ve Kuzey Afrika'dan gelen Mizrahi Yahudiler çoğunlukla çevre yerleşimlere, düşük statülü mesleklere ve daha kırılgan yaşam koşullarına yönlendirilmiştir. Bu ayrışma, Pierre Bourdieu'nün kavramsallaştırdığı biçimiyle farklı sermaye türlerinin (kültürel, sosyal, ekonomik) eşitsiz dağılımı üzerinden kalıcı bir tabakalaşma rejimi üretmiştir.

1989 sonrası Sovyetler Birliği'nden gelen göç ise bu yapıyı hem dönüştürmüş hem de yeniden üretmiştir. Yüksek eğitimli ve teknik uzmanlığa sahip bu grup, İsrail'de yükselen bilgi ekonomisinin taşıyıcısı haline gelirken, göçmenlik statüsünün kendisi hâlâ kırılgan bir konum yaratmıştır. Bu durum, Saskia Sassen'in küresel şehirler ve küresel emek rejimleri üzerine yaptığı analizlerle uyumlu biçimde, göçmenlerin aynı anda hem ekonomik olarak merkezî hem de toplumsal olarak marjinal konumlarda bulunabileceğini göstermektedir.

2000'li yıllardan itibaren Afrika'dan gelen sığınmacılar ve düzensiz göçmenler ise İsrail toplumunda yeni bir "öteki" kategorisi üretmiştir. Bu gruplar hukuki güvenceden yoksun, geçici ve görünmez emek alanlarında yoğunlaşmakta;

mekânsal olarak da kentlerin çeperlerinde toplanmaktadır. Bu süreç, göçün yalnızca entegrasyon değil, aynı zamanda dışlama ve sınır üretimi mekanizması olarak da işlediğini ortaya koymaktadır.

İsrail'de sabit bir olgu değil; sürekli olarak yeniden tanımlanan, siyasallaştırılan ve toplumsal sınırlar üreten bir süreçtir. Kim "makbul göçmen", kim "tehdit", kim "ekonomik kaynak" olarak görülmektedir sorusu, yalnızca demografik değil, ideolojik ve kültürel mücadelelerin de merkezindedir. Göç politikaları bu nedenle teknik düzenlemeler değil; ulusal kimliğin, yurttaşlığın ve aidiyetin yeniden tanımlandığı siyasal araçlardır.

Sonuç olarak İsrail örneği, göçün toplumsal düzenin dışsal bir girdisi değil, bizzat onun kurucu ve yeniden üretici bir unsuru olduğunu göstermektedir. Göç, İsrail toplumunda yalnızca nüfusu değil; sınıf yapısını, mekânsal örgütlenmeyi, kimlik kategorilerini ve eşitsizlik rejimlerini üretmektedir. Bu nedenle göçü anlamak, İsrail toplumunun kendisini anlamanın temel yollarından biridir.

Keywords: *göç ve toplumsal yapı, sınıfsal tabakalaşma, etnik ve kültürel hiyerarşi, yurttaşlık ve aidiyet rejimleri, mekânsal ayrışma*

❖

Devrimci Meşruiyet ve İktidarın Dönüşümü: Ahmed Şara ve Ruhullah Humeyni Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz

Şahnur Ece Köksal · *İstanbul Bilgi Üniversitesi*

A B S T R A C T

Bu çalışma, Ahmed Şara ile Ruhullah Humeyni'nin iktidara yükseliş süreçlerini karşılaştırmalı tarihsel bir perspektifle incelemeyi amaçlamaktadır. Analiz, özellikle devlet krizleri dönemlerinde halk mobilizasyonu, silahlı aktörler ve ideolojik dönüşüm arasındaki ilişkiye odaklanmaktadır. Suriye'de 2020'li yıllarda ortaya çıkan siyasal bağlam ile 1970'lerin sonundaki İran devrimi önemli ölçüde farklılık gösterse de, her iki örnek de devrimci meşruiyetin nasıl inşa edildiği ve dini liderlik, toplumsal hareketler ile silahlı örgütler arasındaki ittifakların devrim sonrası yönetişimi nasıl şekillendirdiği konusunda önemli sorular ortaya koymaktadır.

1979 İran Devrimi, karizmatik bir dini liderin heterojen bir devrimci koalisyonu yeni bir siyasal düzene dönüştürmesine dair önemli bir tarihsel örnek sunmaktadır. Humeyni, Pehlevi monarşisine karşı kitlesel protestoların ortasında sürgünden dönmüş ve kısa sürede din adamları, tüccarlar, öğrenciler, sol gruplar ve liberal milliyetçilerden oluşan geniş bir ittifakın sembolik merkezi haline gelmiştir. Devrim başlangıçta farklı ideolojik grupları otoriterliğe ve dış müdahaleye karşı ortak bir mücadele etrafında birleştirmiştir. Ancak monarşinin çöküşünün ardından Humeyni ve din adamlarından oluşan çevresi, velayet-i fakih doktrinini kurumsallaştırarak ve devrime katılmış seküler ve liberal aktörleri siyasal alandan giderek dışlayarak iktidarı pekiştirmiştir. Böylece erken dönem devrimci çoğulculuk, Devrim Muhafızları gibi kurumların da desteğiyle daha merkezî ve ideolojik bir İslamî siyasal düzene dönüşmüştür.

Ahmed el-Şara'nın etrafında şekillenen çağdaş Suriye örneği de devrimci meşruiyet ve siyasal dönüşüm açısından benzer soruları gündeme getirmektedir. Suriye iç savaşının dinamikleri içinde muhalif silahlı ağların önde gelen figürlerinden biri olarak ortaya çıkan Şara'nın otoritesi, savaş alanındaki meşruiyet, örgütsel yeniden yapılanma ve hareketinin siyasi kimliğini yeniden tanımlama çabalarının birleşimiyle şekillenmiştir. Liderliğinin hem rejim kontrolü dışındaki bölgelerde oluşan yerel toplumsal destekten hem de zaman içinde dönüşen silahlı gruplarla kurulan ittifaklardan beslendiği görülmektedir. Bu durum, askeri mücadele ile toplumsal mobilizasyonun iç içe geçtiği önceki devrimci süreçleri hatırlatan karma bir meşruiyet biçimi ortaya koymaktadır.

Bununla birlikte iki örnek arasında önemli farklar bulunmaktadır. Humeyni, mevcut devlet yapısını kısa sürede ortadan kaldıran ülke çapında bir devrimci hareketin lideri olarak ortaya çıkarken, Şara'nın siyasi seyri bölgesel müdahalelerin, milis siyasetinin ve kurumsal belirsizliğin şekillendirdiği parçalı bir savaş sonrası ortamda ilerlemektedir. Bu nedenle çalışma, İran devrimi deneyiminin Suriye'deki olası siyasal gelişmeleri anlamak için ne ölçüde analitik bir çerçeve sunabileceğini sorgulamaktadır. Özellikle devrimci koalisyonlar sayesinde güç kazanan liderlerin zamanla ideolojik iktidarı merkezîleştirerek erken dönem destekçilerini dışlama eğilimi gösterip göstermediği sorusu ele alınmaktadır.

Bu karşılaştırmalı analiz, devrimci liderlik, koalisyon siyasetinin sürdürülebilirliği ve ideolojik yönetim ile çoğulcu beklentiler arasındaki gerilime dair daha geniş kuramsal tartışmalara katkı sunmayı amaçlamaktadır. Çalışma, tarihsel benzetmelerin dikkatle kullanılması gerektiğini vurgulamakla birlikte, İran örneğinin halk mobilizasyonuna dayalı devrimci meşruiyetin zamanla daha dışlayıcı bir siyasal düzene evrilebileceğini gösterdiğini ileri sürmektedir. Bu olasılık, farklı tarihsel koşullara rağmen diğer devrimci bağlamlar için de önemli bir analitik perspektif sunmaktadır.

Keywords: *devrimci meşruiyet, karşılaştırmalı siyaset, halk mobilizasyonu, İslamcı siyasal liderlik, İran devrimi ve Suriye*

❖

Koloni ve Protektora Arasında: Fransız Kadın Basınında Kuzey Afrikalı Kadının Temsili (1900–1930)

Zeynep Ceylan Şahin · *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi*

A B S T R A C T

Bu bildiri, 1900–1930 yılları arasında Fransız kadın dergilerinde Kuzey Afrikalı kadının nasıl temsil edildiğini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma, sömürgecilik ile toplumsal cinsiyet arasındaki ilişkiyi kültürel temsil üzerinden ele alarak Fransız imparatorluk söyleminin gündelik basın aracılığıyla nasıl yeniden üretildiğini tartışmaktadır. Fransa'nın Kuzey Afrika'daki sömürge düzeni özellikle Cezayir, Tunus ve Fas üzerinden şekillenmiş; bu siyasal yapı yalnızca idari ve ekonomik alanlarda değil, aynı zamanda kültürel üretim ve medya söylemlerinde de etkili olmuştur. Bu bağlamda kadın dergileri, hem Fransız orta sınıf kadınlarına hitap eden popüler yayınlar hem de sömürge dünyasının gündelik hayal gücünde yeniden üretildiği önemli mecralar olarak değerlendirilmiştir.

Çalışmanın kapsamı, 20. yüzyılın başlarında yayımlanan ve geniş bir okuyucu kitlesine ulaşan Fransız kadın dergileridir. Özellikle Femina, La Vie Heureuse ve Le Petit Echo de la Mode gibi dergilerde yayımlanan makaleler, seyahat yazıları, röportajlar ve görsel materyaller dönem kaynakları olarak önem teşkil etmektedir. Bu yayınların, Kuzey Afrikalı kadınlara ilişkin anlatıların nasıl üretildiğini incelemek için temel kaynak olarak kullanılması hedeflenmektedir. Araştırma yöntemi olarak tarihsel basın analizi ile nitel söylem analizi bir arada kullanılmıştır. İncelenen metinler ve görseller, temsillerin hangi kavramsal çerçeveler içinde kurulduğunu ortaya koymak amacıyla değerlendirilmiştir. Analiz sürecinde özellikle "egzotizm", "geleneksellik", "medenileştirme misyonu" ve "modern kadınlık" gibi temalar üzerinden söylemsel kalıplar tespit edilmiştir.

Araştırmanın bulguları, Fransız kadın dergilerinde Kuzey Afrikalı kadınların çoğunlukla egzotik, geleneksel ve edilgen figürler olarak tasvir edildiğini göstermektedir. Buna karşılık Fransız kadını modernlik, ilerleme ve medeniyetin taşıyıcısı olarak konumlandırılmaktadır. Ayrıca bazı yazılarda Kuzey Afrikalı kadınların eğitim ve gündelik yaşam pratikleri üzerinden "dönüştürülmesi gereken" toplumsal aktörler olarak ele alınması, sömürgeci "medenileştirme misyonu"nun toplumsal cinsiyet boyutunu ortaya koymaktadır. Koloni ve protektora yönetimleri arasındaki idari

farklılıklara rağmen, dergilerdeki temsillerin büyük ölçüde benzer söylemsel kalıplar üzerinden üretildiği görülmektedir.

Sonuç olarak çalışma, Fransız kadın basınının yalnızca moda ve yaşam tarzı içerikleri sunan popüler yayınlar olmadığını; aynı zamanda sömürge ideolojisinin gündelik kültürde yeniden üretildiği önemli bir kültürel alan olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda bildiri, sömürgecilik, toplumsal cinsiyet ve medya arasındaki ilişkiye tarihsel bir perspektif sunarak Kuzey Afrika'nın Fransız kamusal tahayyülündeki yerini anlamaya katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Keywords: *Kuzey Afrika, Fransız kadın basını, sömürgecilik, toplumsal cinsiyet, kültürel temsil*

E N - 1

◆

Conflict, Rights & Digital Governance

From Proof to Personhood: Witnessing Economies, Platform Governance, and Grievability Thresholds in Palestine

Güllü Eldarzade · *Independent Researcher*

A B S T R A C T

In Palestine, evidence rarely functions as a neutral pathway to truth. It circulates within a witnessing economy in which images, testimonies, and digital traces are continuously audited, discounted, and reclassified, often before they can generate recognition, let alone accountability. This paper argues that the contemporary demand for proof operates as a political technology that sorts lives into those presumed grievable and those rendered permanently suspect. Rather than treating verification as a purely epistemic virtue, I read it as a normative regime. It organizes what can appear, who can be believed, and which deaths can enter public memory as losses.

The argument proceeds through a political-philosophical triad: frame, face, and opacity. Frames are not mere visual borders. They are pre-decisions that allocate intelligibility and distribute grievability. The face marks the ethical scene of address (an encounter that calls for response) yet this address is repeatedly displaced by proceduralized forms of witnessing. Open-source investigations and "forensic" image practices promise rigor and safety, but they can also relocate moral responsibility into technical workflows, turning testimony into an object whose value depends on triangulation, chain-of-custody logics, and institutional uptake. Meanwhile, platform governance intensifies the paradox of visibility: content moderation, shadow demotion, blurring, and deletion can produce a world in which there are more images of Palestinian suffering and yet less recognizability, as circulation is shaped by opaque standards, linguistic mismatch, and automated systems that struggle with context.

Against both the fetish of transparency and the romance of silence, I propose ethically constrained opacity as a political achievement: a cultivated limit on extractive visibility. Opacity here is not the abandonment of truth-claims, but a set of criteria for when to withhold, when to contextualize, and how to separate secure preservation from public spectacle, grounding the politics of evidence in dignity, autonomy, and responsibility rather than compulsory exposure.

Keywords: *witnessing economy, platform governance, grievability, open-source evidence, ethical opacity*

❖

The Right to a Healthy Environment in the Middle East: Normative Recognition and Practical Constraints

Najiba Mustafayeva · *Bahçeşehir Üniversitesi*

ABSTRACT

The recognition of environmental protection as a fundamental human right marks a significant evolution in international law. With the adoption of United Nations General Assembly Resolution 76/300 in 2022, the right to a clean, healthy, and sustainable environment was formally affirmed as a universal human right. For decades, despite the extensive development of environmental and climate law, human rights considerations were often overlooked or relegated to peripheral discussions. Resolution 76/300 challenges this long-standing approach by placing human rights at the center of environmental governance and underscoring the need for collective action to address the triple planetary crisis of climate change, pollution, and biodiversity loss. Although not legally binding, the resolution has considerable normative influence on constitutional interpretation, treaty obligations, and regional legal practice.

This paper examines the transformative potential of Resolution 76/300 and its implications for advancing a human rights-based approach to climate change in the Middle East. The region faces some of the world's most severe environmental pressures, including water scarcity, food insecurity, desertification, pollution, and heightened climate vulnerability, all of which collectively threaten human security and sustainable development.

Situating Resolution 76/300 within the broader framework of climate justice, the paper analyzes emerging regional trends in the recognition of the right to a healthy environment. In recent years, several Middle Eastern states, most notably Türkiye, Egypt, and Iraq, have explicitly incorporated this right into their constitutional frameworks. Other states, such as Iran and Qatar, adopt a more state-centered or public duty approach to environmental protection, rather than framing it as an individual human right. Across much of the region, environmental governance remains predominantly policy-driven, characterized by limited justiciability and weak enforcement mechanisms. The paper argues that the Middle East exemplifies a pattern of normative recognition without effective implementation, where the right to a healthy environment is increasingly acknowledged in national legislation but remains constrained in practice.

Keywords: *right to a healthy environment, UN General Assembly Resolution 76/300, human rights, Middle East*

❖

A Sociological Analysis of the Role of Climate Change in the Making of the Syrian Civil War

Batuhan Yıldız · *Bahçeşehir University*

ABSTRACT

This research examines the extent to which climate change can contribute to violent conflict, using the Syrian Civil War as its case study. Since the outbreak of the Syrian Civil War in 2011, scholars have been debating its underlying causes. A substantial body of sociological research locates the roots of the conflict primarily in politics, emphasizing authoritarian rule, coercive repression, corruption, and the long-term erosion of state legitimacy. Another body of work argues that consecutive droughts, potentially intensified by anthropogenic climate change, played an important role by undermining livelihoods, increasing socioeconomic stress, and contributing to internal displacement, particularly in rural areas. Despite extensive discussion, the existing literature remains divided on how environmental pressures should be weighted within the broader causal structure of the Syrian Civil War. Building on

these standpoints, this research found that the interaction of neoliberal economic reforms under Bashar al-Assad, recurrent drought conditions, climate change as a partial stressor, and the mismanagement of scarce resources contributed to escalating social grievances among already marginalized groups. Correspondingly, this research proceeds by synthesizing scholarship on climate–conflict linkages with an analysis of Ba'athist political economy and patterns of drought exposure in the years preceding 2011. The Syrian case is used to demonstrate that environmental stress does not translate mechanically into violence. Rather, it becomes conflict-relevant through intervening mechanisms such as state policy choices, institutional capacity, and distributive politics. On this reading, climate-related shocks are best understood as amplifiers of existing fragilities in the Middle East region rather than autonomous causal drivers. Taken together, these mutually reinforcing dynamics deepened societal grievances, widened mistrust toward the state, and contributed to the conditions under which unrest escalated into violent conflict.

Keywords: *climate change, drought, displacement, the Middle East, the Syrian Civil War*

❖

Algorithmic Power and Digital Authoritarianism: Information Warfare and the Normalization of Manipulated Content in the Middle East

Seda Gökçe Turan · *Bahçeşehir Üniversitesi*

ABSTRACT

The rapid integration of artificial intelligence into digital communication ecosystems has transformed not only the architecture of cybersecurity but also the dynamics of political power and information control. In regions characterized by political volatility and hybrid governance structures, digital infrastructures increasingly function as instruments of both surveillance and influence. This study examines how algorithmic systems, platform governance, and AI-generated content contribute to emerging forms of digital authoritarianism and information warfare in the Middle East.

Drawing on interdisciplinary frameworks from communication studies, critical algorithm studies, and security studies, the study conceptualizes algorithms not merely as technical tools but as de facto media actors that shape visibility, legitimacy, and public discourse. Through a qualitative case-based analysis focusing on digitally mediated narratives, manipulated visual content (including AI-generated media), and platform-based amplification mechanisms, the paper explores how information disorder becomes normalized within polarized digital publics.

The analysis argues that digital authoritarian practices increasingly operate through soft control mechanisms—such as algorithmic filtering, narrative framing, and the strategic circulation of semi-authentic content—rather than overt censorship alone. This shift complicates traditional cybersecurity paradigms, as threats emerge not only from external actors but also from domestic information infrastructures.

By situating cybersecurity within a broader socio-communicative framework, the paper proposes a reconceptualization of information warfare as a hybrid communicative process where technological affordances, political interests, and audience vulnerabilities intersect. The findings contribute to regional studies by highlighting how digital governance models in the Middle East reflect both global technological dependencies and localized power configurations.

Keywords: *algorithmic power, cybersecurity, digital authoritarianism, information warfare*

T R - 2

Çatışma, Ekoloji & Barış

İsrail'in Filistin'deki Eylemlerinin Bir Başka Sonucu: Ekolojik Yıkım

Ceren Gürseler · *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*

A B S T R A C T

İsrail, kuruluş sürecinden bu yana Tarihi Filistin topraklarında ekolojik yıkıma sebebiyet vermektedir. İsrail, tarihinin her önemli dönemeçinde söz konusu yıkımı artırmıştır. 1948'de devletin kurulmasıyla Filistinlilere yaşatılan Nakba, 1967 Arap-İsrail Savaşı ile başlayan işgal ve son olarak Gazze'ye yönelik savaşı farklı kavramlarla nitelendirilebilecek farklı düzeylerde ekolojik yıkımla sonuçlanmıştır.

Ekolojik yıkım, holistik bir bakış açısı ile değerlendirildiğinde Filistin örneğinde farklı şiddet türlerini içermektedir. Bu bağlamda Tel Aviv yönetimlerinin Filistin-İsrail sorunu tarihi boyunca uyguladığı kuvvet kullanma politikaları kentkırım, ekokırım, yavaş şiddet gibi farklı kavramlarla nitelendirilebilecek şiddetle sonuçlanmaktadır. Görünmez, dolaylı yıkım içeren yavaş şiddet, İsrail devleti ve Yahudi yerleşimcileri tarafından Filistin topraklarında uygulanmaktadır. Yerleşimcilere özel yolların yapılması, altyapı sistemlerinin kurulması Filistinlilerin yaşam alanlarını kirletmekte ve Filistin ekosistemine zarar verilmektedir.

"Çevreye ağır ve geniş çapta ya da ağır ve uzun vadeli bir biçimde zarara yol açmasının kuvvetle muhtemel olduğunun bilincinde, yasadışı veya keyfi olarak işlenen fiiller ekokırım"ı teşkil etmektedir. İsrail'in Gazze'de yürütmekte olduğu savaş; toprağın kirlenmesine, temizlik hizmetlerinin çökmesine ve toksik salımlar sebebiyle havanın kirlenmesine sebebiyet vermiştir. İsrail, suyu da Filistin toplumuna karşı bir silah olarak kullanmaktadır.

Sonuç olarak Filistin'de İsrail'in eylemleriyle ekolojik yıkım yaşanmaktadır. Kentkırım, ekokırım, yavaş şiddet ve apartheid bu yıkıma işaret etmektedir. Bu farklı şiddet türlerini, kuvvet kullanma biçimlerini İsrail, yerleşimci sömürgeciliğe dayanmaktadır.

Keywords: *İsrail, Filistin, ekokırım, kentkırım, yavaş şiddet*

Kıbrıs Basınında 6 Gün Savaşı: Bozkurt Gazetesi Örneği

Ece Yüksel · *Kıbrıs Amerikan Üniversitesi*

A B S T R A C T

1967'de yaşanan Arap-İsrail savaşı 6 Gün Savaşı olarak da adlandırılmaktadır. 1956 savaşından sonra 1962'ye kadar İsrail'in komşuları gerilim ve çatışmalar yaşanmasına rağmen ciddi bir sorun yaşamadığını söylemek mümkündür. Ancak el Fetih ve FKÖ'nün ortaya çıkması olayların seyrini değiştirmeye başlamıştır. 5 Haziran 1967'de başlayan savaş İsrail'in baskını ile şekillenmiştir. Mısır, Suriye, Ürdün uçakları havalanamadan imha edilmiştir. Sadece 6 günde İsrail Gazze, Sina Yarımadası, Golan Tepeleri, Batı Şeria ve Doğu Kudüs'ü ele geçirerek sınırlarını genişletmiştir.

Ortadoğu tarihinde önemli bir yere sahip olan bu savaşın 3 önemli aktörü vardır. Cemal Abdül Nasır askeri gerçeklerden çok siyasi bir prestije ve halkın desteğine önem veren bir liderdi. Yitzhak Rabin, ordusuna güvenmesine rağmen baskı altında olan ve seneler sonra barış için el uzattığında kendi halkından biri tarafından öldürülen bir karakterdir. Kral Hüseyin, İsrail tehdidi ile Filistin ayaklanması tedirginliği arasında iki ateş arasında kalan gerçekçi ama zorunluluktan savaşa girmiş bir devlet adamıdır.

6 Gün savaşı bir zafer ya da hezimet değildir. İşgal, şiddet ve güvensizlik döngüsü köklerini bu çatışma sırasında bulmuştur. 6 Gün savaşı tüm dünya basınında olduğu gibi Kıbrıs basınında da yankı bulmuştur. Bu çalışmada Bozkurt Gazetesi örneğini ele alarak 6 gün savaşının Kıbrıs basınına yansımasını Bozkurt Gazetesi çerçevesinde incelemeye çalışılmıştır.

Keywords: *Arap, İsrail, Bozkurt gazetesi, Ortadoğu, işgal*

❖

Din ve Barış İnşası: Irak'ta Şii ve Sünni Dini Otoritelerin Rolü

Okan Ensari & Hamdullah Baycar · *Karadeniz Teknik Üniversitesi*

A B S T R A C T

Din ile siyaset arasındaki ilişki modern dünyada uzun süredir tartışılmaktadır. Sekülerleşme tezi modernleşmenin dinin kamusal ve siyasal alandaki etkisini azaltacağını ileri sürerken, son yıllarda ortaya çıkan post-seküler yaklaşımlar dinin modern toplumlarda hâlâ önemli bir rol oynadığını savunmaktadır. Bununla birlikte, özellikle Orta Doğu bağlamında din çoğu zaman çatışmaların temel nedenlerinden biri olarak ele alınırken, diğer literatür dini uzlaşı, arabuluculuk ve toplumsal barışın inşasında yapıcı bir aktör olarak değerlendirmektedir.

Bu çalışma ikinci yaklaşımdan hareketle dinin barış süreçlerine olumlu katkı sağlayabileceğini ileri sürmektedir. Bu çerçevede çalışma, devlet inşa sürecindeki Irak örneğini ele alarak ulusal düzeyde hem Şii hem de Sünni dini otoritelerin barış ve çatışma çözümüne katkılarını incelemektedir. Analiz, Şii dini otoriteyi temsilen mercii Ayetullah Ali el-Sistani ve Sünni dini otoriteyi temsilen Abdullatif el-Humeym'in söylemleri ve müdahaleleri üzerinden yürütülmektedir.

Metodolojik olarak çalışma nitel araştırma yöntemlerine dayanmakta ve söylem analizi yaklaşımını kullanmaktadır. Bu kapsamda Ayetullah Ali el-Sistani ve Abdullatif el-Humeym'e ait fetvalar, hutbeler, kamuya açık konuşmalar, resmi açıklamalar ve medya söylemleri analiz edilmektedir. Bu yaklaşım, dini söylemin yalnızca teolojik bir ifade biçimi olmadığını, aynı zamanda siyasi ve toplumsal düzenin yeniden inşasında etkili bir araç olarak işlev gördüğünü göstermeyi amaçlamaktadır.

Keywords: *din, barış, Ayetullah Sistani, Abdullatif el-Humeym, Irak*

❖

Doğa Tabanlı Çözümler: Ortadoğu'da Yaşanan Su Krizine Sürdürülebilir Çözüm Önerisi

Hasan Volkan Oral · *İstanbul Aydın Üniversitesi*

A B S T R A C T

Doğa temelli çözüm (DTC) önerileri, yaşanan çevre sorunlarına karşı doğada var olan olguları kullanma prensibine dayanır. Özellikle sürdürülebilir su yönetimi konusunda karşımıza çıkmaktadır. Su, Ortadoğu coğrafyasında en temel sorunlardan biridir. Suya erişim kısıtlıdır ve birçok ülke etkin bir su yönetimi sağlayamamaktadır. Deniz suyunun arıtılması ise kullanılan enerji miktarı bakımından sürdürülebilir değildir. Bazı ülkelerin bu teknolojiyi uygulayabiliyor olması, Ortadoğu'da yaşayan tüm toplumların temiz suya erişebileceği anlamına gelmemektedir.

Bu çalışmanın amacı, DTC kapsamında yer alan yapay sulak alanların Ortadoğu coğrafyasında daha yaygın hâle getirilmesinin olası sonuçlarını irdelemektir. Yapay sulak alanlar, bitki kökleri aracılığıyla atık suyun arıtılması prensibine dayanır. Gerek ekonomik gerekse mühendislik açısından uygulaması görece kolay bir yöntemdir. Bölgeye özgü endemik bitkilerin köklerinden yararlanılarak yaşanan su sorununa çözüm üretilebileceği öne sürülmektedir.

Keywords: *iklim değişikliği, çevresel sürdürülebilirlik, doğa tabanlı çözümler, sürdürülebilir su yönetimi*

❖

Siber Caydırıcılık ve Bölgesel Güvenlik İklimindeki Rolü

Ahmet Naci Ünal · *Bahçeşehir Üniversitesi*

A B S T R A C T

Güvenlik çalışmalarına 20'nci yüzyılın son on yıllık döneminde; kara, deniz, hava ve uzay boyutlarına ilave olarak yeni bir boyut eklenmiştir: "Siber Uzay". Bu boyut; internet, iletişim ağları, bilgisayar sistemleri, gömülü işlemciler ve denetleyiciler de dâhil olmak üzere bilgi teknolojisi altyapılarının birbirlerine bağlı olduğu ağdan oluşan küresel bir ortam olarak tanımlanmaktadır.

O güne kadar etkili olan tüm boyutlar kendi alanlarında faaliyet gösterirken, siber uzay boyutu tüm alanları kapsayacak bir hâl almıştır. Bundaki temel etken de bilişim teknolojilerinde meydana gelen gelişmeler ve tehdit/savunma sistemlerinde yaşanan dönüşüm sürecidir. Bu süreç günümüzdeki en değerli varlık olarak değerlendirilen "bilgi"yi ön plana çıkarırken, "bilgi" de en büyük güç çarpanı hâline gelmiştir.

Siber Güvenlik kavramı sadece güncel hayattaki sıradan insanlarla ya da endüstri ağlarıyla sınırlı kalmamakta, kritik altyapılara olan etkisi ve ülke savunma sistemlerindeki elektromanyetik temelli bilişim teknolojisi dönüşümü sebebiyle milli güvenlik anlamında da büyük önem kazanmaktadır.

Bu çalışmayla "siber caydırıcılık" kavramının siber savunma, siber istihbarat, siber taarruz gibi alt kavramlarla birlikte etkili olabilmesi için yapılması gerekenler üzerinde durulacaktır. Siber Caydırıcılık kavramının; kinetik ve nükleer güç unsurlarına ilave olarak yeni bir alan oluşturup oluşturmadığı ya da oluşturup oluşturamayacağı konuları tartışılacaktır. Siber Caydırıcılık kapsamında sadece siber güvenlik boyutu değil, otonom sistemler, sürü İHA sistemleri, elektronik harp gibi "algoritmik harekât" kavramı bünyesinde yer alan konseptler de incelenecektir.

Keywords: *siber caydırıcılık, siber savunma, siber istihbarat, siber silahlar, algoritmik harekât*

E N - 2

Gulf States: Power, Security & Political Economy

Active Deterrence and Chokepoint Leverage in the Strait of Hormuz: Iran's Naval Strategy and the Energy Market Shock of the 2026 Iran–U.S.–Israel War

Mehraneh Zare · *Nişantaşı Üniversitesi*

A B S T R A C T

The Strait of Hormuz is one of the most strategic maritime chokepoints in the world and a critical corridor for global energy transportation, where around one-fifth of the world's seaborne oil trade passes through this narrow waterway daily, connecting the major energy producers of the Persian Gulf to global markets. Since alternative export routes from the region remain limited in capacity, the stability and security of the strait are essential to the functioning of global energy security; thus the Strait of Hormuz has long been a central focus of regional security dynamics and international strategic competition.

Iran's geographic position along the northern coastline of the strait, along with its sustained military presence in the Persian Gulf, provides Tehran with significant influence over maritime activity in the area. This proximity enables Iran to potentially use the strait as a form of geopolitical leverage during periods of regional tension. At the same time the legal framework governing navigation in the strait remains politically contested.

This study argues that Iran has gradually adapted its naval strategy to use the Strait of Hormuz not only as a defensive boundary but also as an instrument of active deterrence. Since the end of the Iran–Iraq War, Iran's naval strategy has shifted from a primarily defensive posture toward an approach centered on asymmetric naval warfare and strategic use of chokepoints rather than attempting to match the conventional naval superiority of its adversaries.

The 2026 conflict involving Iran, the United States, and Israel illustrates how this strategy can function in practice. During the escalation Iran restricted passage through the Strait of Hormuz while allowing limited access to certain allies. This selective control of maritime transit demonstrated how the strait can be used simultaneously as a deterrent mechanism and a tool of geopolitical leverage; the resulting disruption highlighted the vulnerability of global energy flows to regional conflict and underscored the strategic importance of maritime chokepoints in shaping international security dynamics.

Keywords: *Strait of Hormuz, Iran naval strategy, maritime chokepoints, energy security, Middle East*

Gulf States Strategic Autonomy: Emerging Reality or Political Mirage?

Mariem Kouki · *Shanghai International Studies University*

ABSTRACT

This research seeks to break down the concept of strategic autonomy for the Gulf Arab states by verifying whether their repositioning in the shifting international order reflects a genuine geopolitical shift or is merely a temporary political mirage. For decades, the Gulf states have relied on a solid formula based on exchanging oil for American protection. However, this unilateral model has become outdated in the context of a multipolar world, prompting these countries to adopt a more advanced strategy based on diversifying partnerships and options.

Although the major systemic transformations—from the decline of American influence to the emergence of new Eastern powers—represent the main driving force behind this trend, the formulation of Gulf states' responses is deeply influenced by internal factors. At the forefront are the ambitious developmental visions, chief among them "Saudi Vision 2030," and similar plans for Qatar and the United Arab Emirates, which carry existential imperatives for comprehensive economic and social reforms.

This study argues that the Gulf countries no longer accept the role of client or protected states within the Western system. Rather, they are actively seeking to build a model of "new realistic sovereignty," aiming to transform into influential structural centers in a multipolar world. However, this ambition reveals the fundamental dilemmas faced by middle powers in a turbulent international system, where they find themselves constrained by international restrictions and internal pressures.

Following the analysis of these drivers and determinants, the research provides a critical assessment of the potentials and limits of Gulf strategic autonomy, concluding with a fundamental question: Does this path represent a permanent structural shift in the Gulf role, or is it merely a temporary and fragile hedging strategy lacking sustainable foundations?

Keywords: *strategic autonomy, Gulf states, multipolar world order, middle power*

❖

2026 War Against Iran: A Critical Juncture for the Gulf States' Political-Economic Model?

Marian Karagyozov · *Institute of Balkan Studies, Bulgarian Academy of Sciences*

ABSTRACT

Until recently, thanks to oil revenues, the Gulf Arab states were either "middling rentiers" (Bahrain, Saudi Arabia, Oman) or "extreme rentiers" (Kuwait, Qatar, UAE), as Michael Herb put it. Following the collapse of oil prices in 2014—and, in some cases, even earlier, such as in Dubai—these countries have been preparing their economies for "the day after" the depletion of their oil wealth.

These countries are developing various strategies, but what they have in common is an attempt to use the funds accumulated from oil in their sovereign wealth funds for investments; leveraging the countries' geographic location to transform them into logistics and transportation hubs (including by developing their flag carriers such as Emirates, Etihad Airways, FlyDubai, and Qatar Airways); attracting investment and developing tourism; and investing with environmental, social, and governance (ESG) considerations.

Following the beginning of Donald Trump's second term as President of the United States, several countries in the region, such as the UAE and Saudi Arabia, signed agreements or announced plans to establish data centers on their territory and invest in the United States. In response to the attack by the U.S. and Israel in February 2026, Iran launched strikes against targets in neighboring Gulf countries. The closure of the Strait of Hormuz, the halt of the Arab Gulf states' oil and gas production, and the bombing of their energy infrastructure led to a global rise in oil and gas prices.

In the tradition of historical institutionalism, these events can be viewed as a critical juncture for the political-economic model of these countries. Two main scenarios for the development of these countries are emerging. The first involves a return to greater dependence on oil and natural gas revenues; the second suggests that traumatic events will lead to an even stronger impetus to build a post-oil future.

Keywords: *political economy, rentier states, Gulf, critical juncture*

❖

Saudi Arabia and United Arab Emirates: Evolving Role in Smart Power

Nouf Aljassar · *Kuwait University*

ABSTRACT

This paper attempts to clarify the use of "smart power" as a foreign policy tool used by Saudi Arabia and the United Arab Emirates. These countries seek to bolster their domestic and military strength through diverse regional and global alliances, while simultaneously providing humanitarian aid and promoting artificial intelligence in the Middle East.

The paper examines three distinct approaches adopted by these two countries and compares them: the political sphere, through financial and humanitarian aid, such as the UAE's assistance in ports in the Horn of Africa, the development of the port of DP World Berbera New Port, and the establishment of the Assab base in Eritrea, alongside Saudi Arabia's support for Sudan. The second sphere is artificial intelligence diplomacy—the UAE established a Minister of Artificial Intelligence, while Saudi Arabia invested heavily in the technology. The third sphere involves military bases, such as the UAE's bases in Eritrea and Saudi Arabia's base diplomacy in Djibouti.

This study aims to elucidate the strategic frameworks employed by these two countries in managing their foreign affairs. The study concludes that these policies are proactive policies and that their implementation has produced a clearly defined hybrid strategy that has reshaped the image of the GCC countries not as recipients of Western smart power, but as original participants in its production and practice in the Middle East region.

Keywords: *Saudi Arabia, UAE, smart power*

T R - 3

Güvenlik, Enerji Jeopolitiği & Bölgesel Dinamikler

Son Yaşanan Çatışmaların Savunma Kaynaklarını Planlamaya Etkisi

Fahri Erenel & Fatemeh Ayşin Anka · *İstinye Üniversitesi*

A B S T R A C T

Belirsizlik ve sürekli değişkenlik, çağdaş operasyonel ortamın temel unsurları olarak ortaya çıkmıştır. Doktrin ve kavramların geliştirilmesi, kavram tabanlı bir ihtiyaç sistemi aracılığıyla gereksinimlerin tanımlanması ve Planlama, Programlama ve Bütçeleme Sistemi çerçevesinde tedarik sürecinin yürütülmesi süreçleri giderek daha zorlu hâle gelmektedir. Savunma planlaması olarak adlandırılan bu süreç, savunma yönetiminin temel bir yönüdür.

Bu gelişmeler karşısında savunma kaynak planlanması yönetiminin belirsizlik ve sürekli değişkenlere karşı uyarlanabilir, ileriye dönük karar vermeyi sağlayan stratejik tahmin mekanizmalarıyla yakından entegre edilmesi gerektiği düşünülmektedir. Mevcut dönem en iyi şekilde "zihinlerin birbirleriyle savaş hâlinde olduğu bir dönem" olarak tanımlanabilir; burada bilişsel üstünlük, öngörü ve stratejik hayal gücü, fiziksel yetenekler kadar belirleyicidir.

Ukrayna-Rusya ile ABD/İsrail/İran savaşları ile savaşın devamına etki eden belirli özellikteki mühimmatın üretimi ve hedef odaklı kullanımı, kullanım noktalarına taşınması, bu cins mühimmatın stok derinliği, atma vasıtalarının üretim ve çeşitlendirilmesi ile devletlerin her türlü milli güç unsurları üzerinden dayanıklıklarının öneminin ön plana çıktığı bir dönem yaşanmaktadır.

Ülkelerin savunma planlama anlayışlarını son gelişmeler ışığında yeniden düşünmeleri ve savunma yönetimlerini; esnek ve modüler, heterarşik organizasyon yapısına uygun olarak hızlı karar vermeyi gerektirecek şekilde oluşturmalarının önem taşıdığı düşünülmektedir. Bu çalışma, son yaşanan çatışmalar ışığında savunma kaynak planlaması anlayışında yaşanan dönüşümleri analiz ederek yeni bir model sunmayı amaçlamaktadır.

Keywords: *savunma kaynakları planlaması, heterarşi, belirsizlik, esnek, modüler yapı*

Orta Doğu'da Enerji Kesintileri ve Avrasya Bağlantısının Yeniden Yapılandırılması: Azerbaycan Örneği

İhsan Alpargın · *İstanbul Üniversitesi*

A B S T R A C T

Bu çalışma, 2020 sonrası dönemde Ortadoğu'da yaşanan jeopolitik ve askeri gelişmelerin küresel enerji ve ticaret hatları üzerindeki etkilerini analiz ederek, bu kırılganlıkların Güney Kafkasya ve özellikle Azerbaycan'ın jeoekonomik konumunu nasıl dönüştürdüğünü incelemektedir. Literatürde Ortadoğu enerji jeopolitiği çoğunlukla Hürmüz Boğazı, Süveyş Kanalı ve Basra Körfezi gibi dar boğazlar üzerinden ele alınırken, bu çalışma söz konusu krizlerin Avrasya içi alternatif koridorların önemini nasıl artırdığını ortaya koymaktadır.

2023 Gazze savaşı sonrasında Kızıldeniz ve Süveyş hattında ortaya çıkan güvenlik riskleri, 2024 sonrası değişime rağmen Suriye sahasındaki altyapı sorunlarının kısa vadede çözümünün mümkün olmayışı ve 2025 itibarıyla İran merkezli askeri gerilimlerin tırmanması, küresel enerji ve ticaret sisteminde ciddi kesintilere yol açmıştır. Bu gelişmeler, deniz temelli enerji taşımacılığına dayalı mevcut sistemin kırılganlığını artırmış ve alternatif kara ve çok modlu koridorlara olan ilgiyi hızlandırmıştır.

Bu bağlamda çalışma, enerji jeopolitiği ve karşılıklı bağımlılık literatüründen yararlanarak Azerbaycan'ın rolünü transit ülke–hub–düğüm aktör modeli çerçevesinde analiz etmektedir. Makalenin temel argümanı, Ortadoğu'daki enerji şoklarının ve ticaret hattı kesintilerinin, Azerbaycan'ı yalnızca bölgesel bir enerji üreticisi olmaktan çıkararak Avrupa ile Asya arasındaki enerji ve ticaret ağlarının kesişiminde yer alan stratejik bir jeoekonomik düğüm aktöre dönüştürdüğüdür.

Keywords: *enerji jeopolitiği, Ortadoğu, Güney Kafkasya, Azerbaycan, bağlantısallık*

❖

Doğu Akdeniz'de Güç Mücadelesi ve Kıbrıs'ın Stratejik Konumu

Büşra Üzehan · *Bağımsız Araştırmacı*

A B S T R A C T

Doğu Akdeniz, tarih boyunca farklı güçlerin rekabet alanı olmuş ve sahip olduğu jeostratejik konum nedeniyle uluslararası politikanın önemli merkezlerinden biri hâline gelmiştir. Avrupa, Orta Doğu ve Kuzey Afrika'nın kesişim noktasında yer alan Kıbrıs Adası, bu rekabetin en kritik unsurlarından biri olarak öne çıkmaktadır. Ada, yalnızca coğrafi konumu nedeniyle değil, aynı zamanda bölgesel güvenlik dengeleri, enerji politikaları ve uluslararası güç ilişkileri açısından taşıdığı stratejik önem sebebiyle de dikkat çekmektedir.

Son yıllarda Doğu Akdeniz'de keşfedilen hidrokarbon kaynakları ve buna bağlı olarak ortaya çıkan enerji rekabeti, bölgenin jeopolitik önemini daha da artırmıştır. Enerji kaynaklarının paylaşımı, deniz yetki alanlarının belirlenmesi ve bölgesel ittifakların şekillenmesi gibi gelişmeler Doğu Akdeniz'de yeni bir güç dengesi oluşturmuştur. Bu yeni güç denkleminde Kıbrıs, hem jeostratejik konumu hem de enerji politikaları açısından önemli bir rol üstlenmektedir.

Kıbrıs'ın Doğu Akdeniz'deki bu merkezi konumu, ada üzerindeki siyasi gelişmelerin yalnızca yerel değil aynı zamanda bölgesel ve uluslararası sonuçlar doğurmasına neden olmaktadır. Türkiye, Yunanistan, Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri gibi bölgesel ve küresel aktörlerin Kıbrıs'a yönelik politikaları, Doğu Akdeniz'deki güç mücadelesinin şekillenmesinde belirleyici bir rol oynamaktadır.

Sonuç olarak Kıbrıs'ın Doğu Akdeniz'deki stratejik konumunun bölgesel güç dengeleri, enerji politikaları ve güvenlik stratejileri açısından kritik bir rol oynadığı görülmektedir. Bu bağlamda Kıbrıs meselesi yalnızca yerel bir ihtilaf olarak değil, Doğu Akdeniz ve Orta Doğu'daki güç rekabetinin önemli bir parçası olarak değerlendirilmelidir.

Keywords: *Kıbrıs, Doğu Akdeniz, jeopolitik, enerji politikaları, bölgesel güvenlik*

E N - 3

◆

History, Society & Regional Dynamics

Labour Market Push–Pull Dynamics: The Case of Indonesian Migrant Workers in Saudi Arabia and the UAE

Reza Rezeki & Engin Koç · *Bursa Teknik Üniversitesi*

A B S T R A C T

This study investigates the migration trajectories of Indonesian migrant workers within the Gulf, providing a comparative analysis of the push-pull dynamics governing their employment in Saudi Arabia and the United Arab Emirates (UAE). Labor migration remains a critical yet complex component of the Indonesia–Gulf corridor, shaped by shifting bilateral agreements, protectionist policies, and the evolving socio-economic demands of host countries.

Grounded in Lee's Push-Pull Theory, this research explores why Saudi Arabia and the UAE remain primary destinations for Indonesian labor despite evolving regulatory frameworks and the inherent challenges associated with transnational migration. The analysis identifies "push" factors rooted in Indonesia's domestic landscape, such as regional economic disparities and the strategic necessity of remittances for rural development. On the "pull" side, the study distinguishes between the two primary destinations within the Gulf: Saudi Arabia is characterized by its deep-rooted historical and religious ties, while the UAE is increasingly defined by its modernized institutional frameworks and specialized labor recruitment centers.

Furthermore, the paper examines the impact of the Kafala (sponsorship) system and recent labor reforms—such as the Saudi "Siyasah" and the UAE's updated labor laws—on worker mobility and agency. By synthesizing policy reports and recent scholarship, the research argues that the attraction of the Gulf countries is no longer purely economic but is increasingly mediated by the perceived level of legal protection and the rigor of bilateral labor oversight. This study contributes to Gulf Studies by highlighting the intersections of labor migration, international relations, and policy reform within the Indonesia–Gulf corridor.

Keywords: *domestic labor, gendered migration, push–pull dynamics, Indonesia–GCC relations, Saudi Arabia, UAE*

❖

The Other Antisemitism: From Hatred of Ishmaelites to American Islamophobia

Alfons H. Teipen · *Furman University*

A B S T R A C T

The word "Islamophobia" is a relatively recent neologism: first used in the early twentieth century, it has become a popular term designating the "fear of Islam" only some thirty plus years ago. The term "antisemitism" (and its variations) is not much older yet evokes a much stronger reaction: in a post-Shoah world, antisemitism is universally

strongly condemned and considered morally offensive, yet Islamophobia is often seen as excusable, tolerable, or even condoned as a valid critique against the religion of Islam. Ironically, oftentimes Muslims are accused of holding antisemitic attitudes, yet traditionally the term Semitic denoted speakers of all Semitic languages, including Arabic-speaking Muslims.

This paper will study the parallel histories of medieval European attitudes toward Jews and Muslims—i.e., anti-Jewish and anti-Muslim rhetoric—suggesting that both phenomena have long, shared roots in Christian apologetic discourse of late antiquity. Christian apologists jumbled the two religions from early on, decrying Islam as a "new Judaism" (Wasserstrom), referring to both as infidels during the Crusades, hurled accusations against each as untrustworthy and lying (the so-called kol-nidrei and taqiyya accusations), and accused both of sexual deviancy.

Visual imagery of medieval times depicts Muhammad with the Judenhut, and Spanish medieval art went as far as accusing Muslims of being responsible for the crucifixion of Jesus, just to give a few examples of medieval hatred toward both "Semites." Contemporary accusations against both groups exhibit the same patterns of similarity.

Further, this paper will suggest that a broader use of the term antisemitism—referring to Islamophobia as "the other antisemitism"—is an effective counter-Islamophobia strategy, and that such usage of the term is fully appropriate, given the common historical roots of Christian hatred toward Jews and Muslims.

Keywords: *Islamophobia, antisemitism, medieval, apologetic*

❖

Establishing Maritime Security and Navigation Safety During the First Gulf War (1990–1991)

Syrine Kalai · *Bahçeşehir Üniversitesi*

A B S T R A C T

The Persian Gulf has always been a region for geopolitical tension, owing to its critical role in the global energy supply. The First Gulf War, or the invasion of Kuwait, was a turning point in history, marking a profound effect on various aspects, including the stability of the area, the security of global energy routes, and international trade.

The study concentrates on the Persian Gulf as a critical zone that includes one of the most crucial maritime routes—the Strait of Hormuz—and highlights how any conflict in the region directly affects energy flows and maritime security, clarifying the impacts of instability in the Gulf region on global economic stability and security. The research aims to explore how the First Gulf War changed strategies by responding to such challenges, addressing precisely how maritime security and navigation safety were established during the conflict.

By covering key issues, including naval mines that threatened both military and commercial shipping and the disruption of military operations during Operation Desert Storm that obstructed safe passage, it demonstrates how maritime threats and compromised safe passage during the war demanded both regional and global action to reestablish order. The case study underlines the link between geopolitical tensions and global maritime security, with findings that contribute to a greater understanding of how international coordination and naval operations played an important role in maintaining secure navigation and stability in strategic waterways.

Keywords: *Persian Gulf, First Gulf War, maritime security, navigation safety, Strait of Hormuz*

❖

From Bureaucracy to Ecstasy: The Liminal Death Story of a Mad Scribe in Early Modern Ottoman Thessaloniki

Zeynep Avcı Uğur · *University of Crete*

ABSTRACT

This paper explores the intricate relationship between urban space, social marginality, and supernatural agency in 16th-century Ottoman prose narratives. Focusing on a story from Cinânî's prose collection Bedâyiü'l-Âsâr, it examines the "liminal death" of a former imperial scribe (divan kâtibi) who transitions from the rational world of bureaucracy to the mystical state of meczub (divine madness).

I argue that the geographical borders of imperial administration constituted fertile ground for the production of narratives that unsettled and reconfigured normative boundaries. Accordingly, these frontier spaces did not simply accommodate supernatural accounts but operated as epistemological sites in which Ottoman reality was continuously tested, (re)shaped, and expanded through the figure of the meczub.

Drawing on liminality, this study interprets the meczup as mediating early modern anxieties surrounding death, identity, and divine knowledge, while ritual motifs reconfigure madness as a form of spiritual authority that reorients Ottoman social and spatial imagination. Furthermore, the discussion extends to how these narratives functioned as a counter-geography, where the rigid hierarchies of the center were challenged by the fluid, supernatural experiences of the periphery.

By bridging literary analysis with historical geography, this study highlights how the supernatural served as a tool for negotiating the complex sociopolitical landscape of the 16th-century Middle East, ultimately revealing that the marginal was essential to the construction of the imperial self.

Keywords: *Ottoman prose narratives, meczub, supernatural agency, liminal death*

◆ ◆ ◆

END OF PROCEEDINGS